Gemeente Meppel

Agendapunt:

Vertrouwelijkheid:
Openbaar

Meppel,1 oktober 2024.

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvoorstel nr.
2008575

Onderwerp:
Ontwerp programmabegroting 2025.

Voorgesteld besluit:
De programmabegroting 2025 vast te stellen en daarmee:
•De totale baten en lasten per programma voor 2025 te autoriseren;
•De toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves voor 2025 vast te stellen;
•Kennis te nemen van de meerjarenraming 2026-2028;
•De investeringskredieten voor de jaarschijf 2025 te autoriseren;
•Kennis te nemen van het investeringsprogramma 2026-2028.

Inleiding:
Bijgaand ontvangt u de ontwerp programmabegroting 2025 en de ontwerp meerjarenraming voor de jaren 2026-2028. Deze begroting maakt concreet wat in de perspectiefnota 2025-2028 is besloten. In deze programmabegroting staan de plannen die de gemeente de komende jaren heeft, wat die plannen kosten en welke inkomsten de gemeente verwacht. Dit gebeurt dit jaar voor het eerst volgens een nieuwe indeling, waartoe uw raad heeft besloten.

Beoogd (maatschappelijk) effect
In de perspectiefnota is een integrale afweging gemaakt tussen de gewenste beleidsdoelen en de daarvoor beschikbare financiële middelen. De begroting maakt dit concreet in activiteiten en benodigde middelen voor 2025 met een doorkijk naar de volgende jaren. De gemeenteraad stelt jaarlijks de begroting voor het komende jaar vast. Met deze vaststelling door de gemeenteraad wordt aan het college toestemming gegeven om geld uit te geven aan de afgesproken activiteiten.

Argumenten
1.1.De begroting werkt de keuzes bij de perspectiefnota 2025-2028 uit.
De perspectiefnota 2025-2028 zet in op het verder bouwen aan een stevig fundament, zodat Meppel tegen een stootje kan –als samenleving, financieel en qua voorzieningenniveau. Daartoe kenmerkt deze begroting zich door twee keuzes: 1. Stevig investeren in het op peil houden en kwalitatief verbeteren van het voorzieningenniveau in Meppel; 2. Verder versterken van een degelijke financiële basis voor de toekomst.

De komende jaren staan veel investeringen op het programma. Die volgen uit beslissingen, die in de afgelopen jaren zijn genomen en die vaak een lange

voorbereidingstijd vergen. Ook zetten we in op activiteiten, die direct bijdragen aan het leven, wonen en werken in Meppel. Enkele van onze prioriteiten zijn: flink inzetten op woningbouw en de verdere ontwikkeling van de gemeente als geheel en van wijken en dorpen; optimaal verduurzamen; inwoners ondersteunen die dat hard nodig hebben; en het brede aanbod aan maatschappelijke voorzieningen optimaal benutten.

Meppel moet zich voorbereiden op de toekomst, die onzeker is gezien de slecht voorspelbare internationale en nationale ontwikkelingen. Ook spelen daarbij financiële risico's, die liggen in de kortingen van het Rijk op de uitkering aan gemeenten, in de krappe arbeidsmarkt en in de eerder genoemde forse investeringen die nodig zijn voor onze inwoners en de omliggende regio.
We zijn daarbij goed op weg en bereiken al resultaten met het financieel actieplan in de hand. De bufferreserve is gegroeid en op orde. Noodzakelijke investeringen houden we overeind. En bezuinigingen kunnen we (nog) buiten de deur houden.

1.2 Autorisatie voor de eerste jaarschijf 2025.
Autorisatie vindt plaats voor de jaarschijf 2025 inclusief de investeringskredieten en de mutaties op de reserves. Voor een goede afweging door uw raad neemt de raad ook kennis van de meerjarenraming 2026-2028 en het investeringsprogramma 2026-2028.

Kanttekeningen
1. Geen sluitend meerjarenperspectief.
In de begroting moet duidelijk zijn welke lasten en baten structureel zijn en welke incidenteel. Als de structurele lasten opgevangen worden door structurele baten (de structurele baten zijn groter dan de structurele lasten), dan is sprake van structureel evenwicht. Uitgangspunt van onze toezichthouder is dat in ieder geval in het eerste jaar (2025) sprake moet zijn van een structureel en reëel evenwicht. Uit de programmabegroting 2025-2028 blijkt dat onze begroting in 2025 daaraan voldoet. Dat geldt niet voor de jaren 2026 en verder.
Om de toekomst beter tegemoet te kunnen treden, organiseren we in 2025 een takendiscussie. We houden dan al onze taken tegen het licht. Kunnen we alle taken wel volhouden, gezien de druk op onze financiën en de moeilijkheden van de krappe arbeidsmarkt? Of moeten we toch het mes zetten in bepaalde taken? Zoals een goed rentmeester betaamt, maken we ons klaar voor mindere tijden.
Eén specifiek punt benoemen we hier alvast: we stellen voor de woonlasten te verhogen om ze kostendekkend te houden. Daarmee komen onze woonlasten meer in lijn met andere gemeenten.

2. In deze begroting is voor het eerst de nieuwe programma-indeling toegepast.
Uw raad heeft op 25 april 2024 een nieuwe indeling voor de begroting vastgesteld die nu voor het eerst is toegepast. De nieuwe indeling bestaat uit zeven programma's, het overzicht Algemene dekkingsmiddelen en het overzicht Overhead. Daarnaast zijn twee paragrafen vervallen en daarvoor in de plaats zijn twee nieuwe paragrafen

toegevoegd. In de bijlage bij deze begroting staat een overzicht van de baten en lasten voor het begrotingsjaar 2025 naar de oude indeling met twaalf programma's.

3. Raming gemeentefonds op basis van meicirculaire 2024.
Net als bij voorgaande begrotingen is in de financiële ramingen geen rekening gehouden met de ontwikkelingen van het gemeentefonds uit de septembercirculaire 2024. Onze toezichthouder geeft aan daarin een consistente lijn moet worden gevolgd. Over de uitkomsten van de septembercirculaire 2024 wordt u via een afzonderlijk memo geïnformeerd vóór de behandeling van de begroting in de raad van 7 november aanstaande. De uitkomsten van de septembercirculaire 2024 verwerken we in de eerstvolgende bestuursrapportage over 2025.

Integrale afstemming
De programmabegroting is tot stand gekomen in samenspraak met de directie en teammanagers.

Financiën
Het structureel begrotingsevenwicht wordt berekend door de totale lasten en baten te corrigeren met de incidentele lasten en baten. Het saldo dat over blijft moet positief zijn.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Eindstand programmabegroting 2025-2028	9	-3.250	-3.789	-4.366
Bij: incidenteel saldo	1.811	75	0	0
Structureel saldo van de begroting	1.820	-3.175	-3.789	-4.366

(plus = voordeel)
Uit de tabel blijkt dat we aan de eis van onze toezichthouder voldoen om in aanmerking te komen voor het normaal gebruikelijke toezicht.

Effecten overige programma's
Alle programma's komen terug in deze begroting.

Communicatie
Deze programmabegroting 2025-2028 komt op vrijdag 4 oktober 2024 online te staan via de begrotingsapp https://meppel.begrotingsapp.nl.. Dan wordt ook de pers geïnformeerd.

Uitvoering
De programmabegroting zal na vaststelling door de raad ter goedkeuring worden aangeboden aan het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De wettelijke datum daarvoor is uiterlijk 15 november 2024.

Effecten op pijlers duurzaamheid

De andere indeling van de begroting leidt er toe dat er een afzonderlijk paragraaf Duurzaamheid is opgenomen.

Bijlagen
Ontwerp programmabegroting 2025 (digitaal).

Burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Kastelein C. Bijl